

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Négy százéves krónikáktól - a pest-budai pékek 1846-iki meg-*

Forrás: *Az Est rendszabályozásai*

Bp.

(Hely)

1922. 4. 23

(Idő)

(Köt. v. füz.) (

Osztályozás

Tárgy *655(064)*

Hely

Idő *"1922"*

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Négy százéves krónikáktól — a pest-budai pékek 1846-iki megrendszabályozásai

A Bibliofil Társaság kiállítása a régi Budapestről

— Az Est tudósítójától —

A magyar Bibliofil Társaság nemes és előkelő művészi törekvései során holnap nyitja meg harmadik kiállítását az Iparművészeti Múzeumban, a melynek tárgya a régi Pest és Buda emlékei könyvekben és képekben. A társaság hármastól akar szolgálni ezzel a kiállítással. Meg akarja könnyíteni a tudományos munkát azzal, hogy a magángyűjteményeket hozzáférhetővé teszi, meg akarja mutatni Magyarországot fővárosának félezeréves kultúráját s e mellett az irredenta cél mellett lokálpatriotizmust akar nevelni Budapest ifjúságába. Ezért — mint nekünk mondották — gondoljuk lesz rá, hogy az iskolák növendékei mind megnézzék a kiállítást.

A kiállításra rendkívül gazdag anyag gyűlt egybe, a mit a rendezők lehetőleg történeti sorrend szerint csoportosítottak. A legrégebbi kort Ballagi Aladár nagyjértékű könyvgyűjteménye képviseli, a mely magában foglalja a legrégebbi, Budán készült nyomtatványok nagyrészét. A legrégebbi könyv a XV. század végéről való. Ezután egyes szekrényekben időrend szerint csoportosították a Budával, Pesttel foglalkozó vagy Budán nyomott könyveket. Magyar, latin, olasz, német, angol nyelvű kiadványok sorakoznak egymás mellett. Rendkívül gazdag a kiállítás metszetanyaga a XIX. század

első feléből. Az első magyarországi lőfuttatás képe, a melyet Lichl Károly ajánlott fel a nemes magyar nemzetnek 1827-ben. Mellette az első Vas-ut rajzolatja. A képek külön csoportozata foglalkozik. »Buda-Pest látképével a vészteljes vizár napjaiban«. Érdekes Ferenczy István Mátys-szobor terve 1844-ből. Kiállították Raab híres József-nádor-képét, nagyon szép Alt tájképe Budapestről 1848-ból.

A nyomtatványok, plakátok, régibb számlák egész sora teszi érdekessé a kiállítást. 1846 februárjában kelt egy városkapitányi rendelet, a melynek tartalma »Szabad királyi Buda és Pest városi pékek azon számszerinti jegyzéke, mely alatt süteményeikre nézve rendőri felügyelés alatt állanak.« Összesen 84 pék van a listán, legtöbb a Terezia városból. Egy másik rendelet a péksütemények áráról és nagyságáról rendelkezik, kivéve a közönségesen luxusebäcknek nevezett süteményt. Ott van egy jelentés az első nagy iparműkiállításról, a jelentést 1843-ban szerkesztte Kossuth Lajos választmányi igazgató. Aztán egy számla a Jägerhorn vendéglőből 1842-ből, a mely szól négy napról és reggeliről és követel ezért 4 forint és 40 krajcárt. Kiállították a Pest-Budai hangász-egyesület első műelőadását hirdető plakátot, a belépő díj egy ezüst forint volt. Aztán mellette egy színlap, »Benjamin Lengyelországban, vagy a nyöltzgarasos atyafi.« Náni, Amália szobalánya szerepét Laborfalvi Rozália kisasszony játssza.

Nagy kár, hogy a kiállításról nem készítettek katalógust, mert így a közönség legnagyobb része értetlenül megy el a régi könyvek és metszetek között.

Székesfővárosi házinyomda 1922